

ІВАНІК МИХАЙЛО МИХАЙЛОВИЧ (70 років від дня народження)

20 квітня 2007 виповнилося 70 років від дня народження і 48 років виробничої, наукової і науково-громадської діяльності відомого фахівця в галузі палеонтології і стратиграфії, морської геології, завідувача відділу мезозою Інституту геологічних наук НАН України, доктора геолого-мінералогічних наук Михайла Михайловича Іваніка.

Після закінчення Львівського державного університету ім. І.Франка М.М. Іванік, працюючи у Центральній науково-дослідній лабораторії Управління нафтогазовидобувної та нафтопереробної промисловості СРСР (м. Івано-Франківськ), створив та очолив мікропалеонтологічну лабораторію. За біостратиграфічними критеріями встановлено триярусну будову нафтогазопродуктивного палеогенового комплексу, що значно підвищило прогнозні перспективи Карпатського регіону.

З 1966 року вся подальша його наукова діяльність пов'язана з Інститутом геологічних наук НАН України. Він займається проблемами геології, стратиграфії, палеонтології мезокайнозою нафтогазоносних регіонів України. Особлива увага приділяється теригенним формаційним комплексам кайнозою. М.М. Іваніком започатковано новий напрям мікрофауністичних досліджень – біостратиграфія кременевих губок. На підґрунті принципово нового методичного підходу до їх вивчення з застосуванням математичних методів, евристичного моделювання ним розроблено паратаксономічну класифікацію спікул губок, встановлено закономірності просторово-часового поширення губок у кайнозойських відкладах. Це сприяло удосконаленню і деталізації стратиграфічних схем палеогенових відкладів регіонів України. Обґрунтовано і розроблено засади міжрегіональних кореляцій.

Аналіз та узагальнення величезного масиву емпіричного матеріалу, оригінальні методичні розробки відображені в монографіях “Биостратиграфическое обоснование границ в палеогене и неогене Украины” (1979 г.), “Стратиграфическая схема палеогеновых отложений Украины” (1989 г.), “Геологические и биотические события позднего эоцена – раннего олигоцена” (1996 г.), “Палеогеновая спонгиофауна Восточно-Европейской платформы и сопредельных регионов” (2003 г.), “Atlas Peri-Tethys Paleogeographical Maps” (2000 г.) та інші. В цілому у М.М. Іваніка вийшло друком понад 130 наукових праць.

Морські геологічні дослідження М.М. Іванік розпочав в 70-ті роки, коли в Інституті геологічних наук НАН України – першому в Україні центрі геологічного вивчення Світового океану – під керівництвом чл.-кор. АН УРСР А.Є. Бабинця, чл.-кор. АН УРСР В.Я. Дідковського, академіка АН УРСР Є.Ф.Шнюкова розпочалися дослідження з проблем геології і металогії

генії Атлантичного, Індійського, Південного океанів, Азово-Чорноморського басейну.

З 1970 року Михайло Михайлович брав участь у рейсах в Атлантичний, Тихий та Індійський океани.

Зібраний багатий фактичний матеріал, системний підхід до його опрацювання дозволив встановити закономірності поширення планктонних і бентосних форамініфер, спікул губок, радіолярій і діатомей в донних відкладах Світового океану, виконати стратиграфічне розчленування плейстоценових – голоценових відкладів, дослідити зв'язок біотичних угруповань планктону і бентосу, їх розподілу в залежності від гідрологічних умов басейну, визначити швидкості осадконагромадження в різних морфоструктурних районах океану.

М.М. Іваніком в співавторстві з С.О. Козаком, Н.В. Маслун, В.П. Усенко розроблено оригінальну методику вивчення біогеохімічної будови форамініфер. Їх використано для систематики, палеоекології і палеоокеанологічних реконструкцій, зокрема екосистеми Гвінейського шельфу.

В проекті глибоководного буріння б/с "Гломар Челенджер", ним було проведено детальну стратифікацію палеогенових і неогенових відкладів р-ну Фолклендських островів.

Участь в обробці матеріалів комплексних океанографічних досліджень за матеріалами антарктичних експедицій дозволила М.М. Іваніку відтворити біофаціальну структуру донних відкладів приантарктичних морів. Кореляція біогенної складової донних осадків Самолійської западини Індійського океану з приантарктичною уможливила нову концепцію утворення третього дискретного кременевого поясу в приекваторіальній частині земної кулі за рахунок переносу кременевого теригенного матеріалу відгалуженнями Циркумантарктичної течії в напрямку екватора. Ця концепція, як і порівняльні дослідження з розподілу форамініфер і губок в кайнозойських осадових утвореннях України, слугують доказовим підґрунтям відтворення палеогеографічних обстановок і умов стратиграфії нафтогазоносних басейнів, побудови календаря геологічних подій тощо.

Результати досліджень М.М. Іваніка з проблем морської геології опубліковані у багатьох статтях і монографіях 1977-2006 рр.

М.М. Іванік брав участь у розробці міжнародних програм і проектів, зокрема у роботі Міжвідомчого стратиграфічного комітету Карпато-Балканської геологічної асоціації, Міжнародному проекті геологічної кореляції (МПК-174), Світовому конгресі спонгіологів та ін. Він проводить велику роботу у вчених радах, комісіях, редакційних колегіях періодичних видань.

Редакція журналу бажає ювіляру міцного здоров'я, подальших успіхів у науковій роботі, здійснення творчих планів.